

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ Velké Albrechtice

Čj.: ZSVA-510/2025

ÚVOD

Minimální preventivní program jsem vytvořila na základě metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování MŠMT. Má předcházet vzniku společensky nežádoucích jevů na Základní škole ve Velkých Albrechticích.

Minimální preventivní program (MPP) je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací činnosti školy a představuje systematický dokument zaměřený na podporu zdravého životního stylu žáků, jejich osobnostní a sociální rozvoj a posilování sociálně komunikativních dovedností. Program vychází z dlouhodobé strategie školy a je realizován celým pedagogickým sborem ve spolupráci s rodiči a odbornými institucemi, které se zabývají prevencí sociálně patologických jevů.

Rizikové chování, užívání návykových látek a další sociálně patologické jevy představují závažný celospolečenský problém, který se postupně proměňuje. V současnosti je stále častěji zaznamenáván výskyt nových forem rizikového chování, jako je například kyberšikana či nadměrné užívání digitálních technologií. Úkolem školy proto není pouze předcházet tradičním rizikům, ale také pružně reagovat na nové výzvy a posilovat odolnost dětí vůči těmto negativním vlivům.

Smyslem programu je poskytovat žákům pravdivé a věku přiměřené informace o rizicích, učit je otevřené komunikaci a vést je k odpovědným rozhodnutím. Cílem je rovněž podporovat pozitivní sociální chování, nabídnout dětem širokou škálu smysluplných alternativ trávení volného času a předcházet negativním jevům ve spolupráci s rodiči a dalšími partnery školy.

Minimální preventivní program (MPP) je součástí Školního vzdělávacího programu a představuje základní nástroj školy v oblasti podpory zdravého životního stylu, osobnostního a sociálního rozvoje žáků 1. stupně a prevence rizikového chování. Program je zaměřen na všechny cílové skupiny – žáky, pedagogy i rodiče – a vychází z dlouhodobé strategie školy.

Naše škola je malotřídní, venkovská, s úzkými vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči, což vytváří vhodné podmínky pro efektivní prevenci. V současné době se jako největší problém jeví vliv sociálních sítí, kyberšikana a celková kontrola digitálního obsahu, kterému se děti dostávají do kontaktu již v raném věku.

V případě potřeby škola zajišťuje specializovanou formu pomoci, a proto je nezbytná přímá spolupráce s rodinou žáka a s dalšími odbornými institucemi, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), Policií ČR a orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku.

1. VÝCHODISKA PROGRAMU

a) Legislativní rámec: vycházíme ze školského zákona č. 561/2004 Sb., metodických pokynů MŠMT.

V rámci metodických pokynů MŠMT dále pak:

- Metodického doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži
- Metodického pokynu k prevenci a řešení šikany ve školách
- Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování

b) Charakteristika školy: jsme malotřídní základní škola, se 3 třídami, přičemž I. třída je samostatná, II. třída je společná pro 2. a 3. ročník a III. třída pro 4. a 5. ročník. Celkově škola ve školním roce 2025/ 2026 vzdělává 47 žáků. Celkový počet pedagogů je 4, dále máme 1 asistentku pedagoga, 1 speciální pedagožku a 1 vychovatelku ve školní družině. Mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu jsou úzké vazby.

1. stupeň se nachází v původní, staré budově školy. V přízemí se sídlí I. třída a v 1. patře obě další třídy. Ve 2. patře je nově zbudovaná podkrovní učebna informatiky a výtvarné dílny. Žáci mohou o přestávkách využívat prostory chodby k pohybově – didaktickým hrám, sportovním aktivitám i relaxaci - jsou zde místa k sezení. Hodiny tělesné výchovy probíhají v tělocvičně ZŠ. Učitelé mohou využívat také hřiště za školou, které patří obci Velké Albrechtice.

c) Analýza situace: žáci mají relativně bezpečné prostředí, ale jsou stále častěji vystaveni vlivu sociálních sítí, což přináší rizika v oblasti kyberšikany, závislosti na online prostředí a ztráty reálných sociálních dovedností.

2. CÍLE MPP

- Předcházet všem typům rizikového chování: výchova dítěte odpovědného za vlastní chování a způsob života přiměřeného jeho věku
- Udržet nabídku volnočasových aktivit pro žáky v kontextu navození příznivého klimatu školy
- Posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, mezi žáky a pedagogy
- Prohloubit spolupráci mezi pedagogickými pracovníky (učitel – asistent pedagoga – vychovatelka – speciální pedagog)
- Týmově spolupracovat s problémovými žáky
- Průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- Podporovat u rodičů zájem o dění ve škole poskytování poradenských služeb rodičům

3. CÍLOVÉ SKUPINY

- **Žáci:** vedení k bezpečnému chování, rozvoji komunikačních dovedností a posilování kritického myšlení.
- **Pedagogové:** podpora metodické připravenosti, účast na školeních, sdílení zkušeností.
- **Rodiče:** informovanost, konzultace, spoluúčast na prevenci rizikového chování.

4. OBSAH A STRATEGIE PREVENCE

a) Program aktivit pro žáky

- Třídnické hodiny zaměřené na vztahy, komunikaci a řešení konfliktů.
- Projektové dny věnované zdravému životnímu stylu a bezpečnému internetu.
- Besedy s odborníky (policie, PPP, preventisté).
- Školní soutěže, sportovní a kulturní akce jako alternativy rizikového chování.

b) Program pro pedagogy

- Účast na odborných kurzech a metodických seminářích v oblasti prevence.
- Vzájemná spolupráce při řešení problémových situací.
- Konzultace s metodikem prevence a výchovným poradcem.

c) Program pro rodiče

- Tematické třídní schůzky
- Nabídka individuálních konzultací.
- Sdílení doporučených materiálů a metodických pokynů.

5. METODY A FORMY PRÁCE

- Aktivní učení (diskuze, skupinová práce, hraní rolí).
- Otevřená komunikace se žáky, důraz na partnerský přístup.
- Podpora smysluplného využívání volného času (kroužky, mimoškolní aktivity).

6. SYSTÉM SPOLUPRÁCE

- **Pedagogický sbor** – společná odpovědnost za prevenci.
- **Metodik prevence** – koordinuje a eviduje preventivní aktivity.
- **Vedení školy** – zajišťuje podmínky a podporu pro realizaci programu.
- **Externí partneři** – Policie ČR, OSPOD, PPP, místní spolky a organizace.

SOUČINNOST ŠKOLY S POLICIÍ ČR

Metodické doporučení: Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR

Oblasti spolupráce školy s PČR

a) Prevence rizikového chování

- prevence kriminality,
- bezpečnost v silničním provozu,
- kyberbezpečnost,
- návykové látky,
- právní vědomí.
- Preventivní činnost probíhá hlavně prostřednictvím policejních preventistů (přednášky, diskuse).
- Není součástí prevence: ukázky zbraní, návykových látek, výcviku psů apod.

b) Vyšetřování trestných činů

- Pedagogové mají oznamovací povinnost dle § 367 a § 368 trestního zákoníku (např. u vraždy, zneužívání, týrání, drog, loupeží aj.).
- Povinnost školy zajistit řádný dohled nad žáky (§ 164 školského zákona).
- Rizika: fyzické, psychické, citové týrání, zneužívání, šikana.

Postup policie ve škole

- PČR může vstoupit do školy dle zákona č. 273/2008 Sb. (zajištění bezpečnosti, vyšetřování, oznámení výbušnin apod.).
- Ředitel školy poskytne potřebnou součinnost (místnost pro výslech, spolupráce v zájmu žáků).

Jednání s žáky

- **Uvolnění z výuky:** žák je omluven, pokud je předvolán k úkonům PČR nebo dle zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Prokázání policisty: uniforma s číslem, průkaz, odznak, případně ověření přes služebnu.

Podání vysvětlení a výslech:

- žáci mladší 15 let – vždy informován zákonný zástupce,
- možné přibrat pedagoga jako podpůrnou osobu.

Omezení osobní svobody / předvedení:

- probíhá citlivě, často v civilním oděvu,
- PČR zajišťuje přítomnost OSPOD nebo jiné odborné osoby,

- po ukončení je žák předán škole nebo zákonnému zástupci.

Informování rodičů

- Škola informuje zákonné zástupce o úkonech PČR.
- Výjimka: pokud by sdělení mohlo ohrozit vyšetřování (např. podezření na trestnou činnost rodiče).

PREVENCE A ŘEŠENÍ ŠIKANY A KYBERŠIKANY

Vyházíme z Metodického pokynu k prevenci a řešení šikany ve školách:

[Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách.pdf](#).

A přílohy [Kyberšikana a další formy kybernetické agrese](#)

1. Charakteristika šikany

Šikana je závažnou formou rizikového chování, která ohrožuje fyzické i psychické zdraví žáků, jejich právo na bezpečné vzdělávání a pozitivní školní klima. Jedná se o opakované ubližování, které je typické nerovnováhou sil mezi agresorem a obětí.

Formy šikany:

- přímá šikana – fyzické útoky, slovní napadání, vyhrožování, ponižování, vydírání, poškozování věcí,
- nepřímá šikana – pomluvy, vylučování ze skupiny, ignorování, sociální izolace, narušování autority,
- kyberšikana – útoky prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (sociální sítě, mobilní telefony, e-mail, chat), zahrnující obtěžování, vyhrožování, šíření pomluv, zveřejňování fotografií či videí bez souhlasu.

2. Práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců

Prevence a řešení šikanování se opírá o jasně definovaná práva a povinnosti:

Práva žáků:

- Vyjadřovat svobodně svůj názor ve všech věcech, **které se ho týkají**; tento názor má být vyjádřen adekvátní formou a musí mu být věnována pozornost.
- Být chráněn před fyzickým a psychickým násilím i nedbalým zacházením.
Současně platí, že nikdo nemá právo druhému ubližovat.
- Požádat o pomoc nebo radu kohokoli z pracovníků školy, pokud se cítí v nepohodě nebo má trápení.
Povinností pracovníků školy je těmto žádostem věnovat náležitou pozornost.

Povinnosti žáků:

- Dodržovat pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostorách školy).
- Respektovat spolužáky, pedagogy a všechny pracovníky školy.
- Zdržet se jakýchkoli projevů násilí, diskriminace a ponižování.

Postihy při nedodržení pravidel:

Při porušení těchto povinností škola uplatňuje kázeňská opatření v souladu s klasifikačním řádem a školním řádem.

3. Podmínky zajištění ochrany žáků

Škola zajišťuje ochranu žáků před rizikovým chováním a projevy diskriminace, nepřátelství či násilí.

Postoj školy k šikaně:

- Projevy šikanování mezi žáky (fyzické násilí, omezování osobní svobody, ponižování, zneužívání informačních technologií k poškození důstojnosti apod.) jsou přísně zakázány a jsou považovány za vážný přestupek proti školnímu řádu.
- Tyto projevy jsou nepřijatelné i ve vztazích mezi žáky a dospělými.
- Každý případ šikany je bezodkladně řešen podle programu školy proti šikanování a vnitřních dokumentů.

Postup školy při řešení:

- vždy je svolána výchovná komise,
- jsou informováni zákonní zástupci žáků,
- v případě potřeby škola uplatňuje ohlašovací povinnost vůči dalším institucím (OSPOD, Policie ČR aj.),
- škola poskytuje podporu oběti a přijímá opatření vůči agresorovi.

Pokud se objeví podezření na šikanu, škola postupuje systematicky a důsledně:

1. **Okamžitě zajišťuje bezpečnost oběti.**
2. **Provádí vyšetření situace** – rozhovory se svědky, obětí a agresorem, analýza prostředí.
3. **Informuje vedení školy a rodiče dotčených žáků.**
4. **Přijímá výchovná a kázeňská opatření** vůči agresorovi a nabízí odbornou pomoc oběti.
5. **Pracuje se třídním kolektivem** s cílem obnovit pozitivní klima a zabránit opakování šikany.
6. **Spolupracuje s odbornými institucemi**, pokud si situace vyžádá intervenci mimo školu.

4. Nápravná a výchovná opatření

Podle závažnosti situace může škola využít tato opatření:

- výchovná opatření (napomenutí, důtka, snížená známka z chování),
- individuální vzdělávací či výchovný plán,
- přestup žáka do jiné třídy nebo školy,
- podmíněné či úplné vyloučení (u starších žáků),
- doporučení k odborné péči (PPP, psycholog, specializovaný program).

5. Specifické formy šikany

- **Šikana učitele žáky** – vedení školy poskytne pedagogovi podporu, jasně stanoví hranice a pravidla chování žáků, přijímá adekvátní opatření.

Kyberšikana – škola sleduje preventivní opatření v online prostředí, vzdělává žáky i rodiče o rizicích internetu, informuje o možnostech nahlášení závadného obsahu a spolupracuje s Policií ČR.

- Kyberšikana je úzce spjata s tradiční šikanou, proto ji škola musí řešit.

Stanovisko MŠMT :

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, jakmile se o ní dozví (Metodické pokyny MŠMT, 2009).

- **Argumenty proti řešení:** „děje se mimo školu“, „škola nemá nástroje“, „případ sám odezní“.
- **Argumenty pro řešení:**
 - souvisí s klimatem školy a tradiční šikanou,
 - většina škol se s ní setkává,
 - řešení posiluje dobrou pověst školy,
 - pokud běžné nástroje nefungují, je nutná spolupráce s OSPOD, policií, poradnami,
 - neřešení posílá dětem špatný signál („není to trestné, můžu to dělat také“).

6. Role rodičů

Rodiče jsou klíčovým partnerem školy při prevenci i řešení šikany. Jsou vedeni k tomu, aby:

- otevřeně komunikovali se školou,
- podporovali své dítě v bezpečném chování a respektu k ostatním,
- spolupracovali při přijímání opatření navržených školou,
- vyhledali odbornou pomoc, pokud je to nezbytné.

SPECIFIKA KYBERŠIKANY

- **Dosah:** kyberšikana má výrazně větší publikum než tradiční šikana, šíří se velmi rychle a často nezvratně.
- **Místo útoku:** útok probíhá kdykoli a odkudkoli, není vázán na konkrétní prostředí (škola, hřiště).
- **Anonymita:** útočník může vystupovat anonymně, oběť často nezná jeho identitu.
- **Čas:** kyberšikana může probíhat neustále, útoky se šíří virálně a oběť se o nich dozvídá se zpožděním.

- **Proměna rolí:** oběť se někdy může stát agresorem (např. reakcí na útok).

Obtížnost řešení

- Složitější ochrana oběti (nelze snadno zastavit šíření obsahu).
- Obtížné zajištění svědků – publikum je anonymní.
- Komplikovanější odhalení útočníka.
- Žáci často nerozpoznají hranici kyberšikany a nevědí, jak postupovat.

Formy kyberšikany

1. **Přímá** – pachatel útočí přímo na oběť (falešný profil, zveřejnění fotek, videí).
2. **Nepřímá** – pachatel využívá jinou osobu či účet oběti k útokům (tzv. „proxy“).

Kyberšikana podle publika

- **Veřejná (s publikem):** rozšíření ponižujících materiálů, urážky, krádež identity.
- **Soukromá (bez publika):** komunikace jen mezi pachatelem a obětí, často ve formě vydírání nebo vyhrožování.

Typické projevy kyberšikany

- Ponižování, urážení, pomluvy.
- Vyhrožování a vydírání.
- Publikování ponižujících fotografií, videí, audiozáznamů.
- Krádež identity, falešné profily.
- Provokování a napadání v online komunikaci (flaming = urážky, nadávky, opakované provokace, narážky, zesměšňování).
- Sdílení tajemství oběti, vyloučení z komunity.
- Specifické formy: „Happy slapping“= skupina dětí oběť fyzicky napadne – facka, kopnutí, sražení na zem – to natočí na mobilní telefon a sdílí. Kyberstalking.

STRATEGIE ŘEŠENÍ KYBERŠIKANY

(OBĚŤ - ŠKOLA - RODIČ)

a) Postup řešení pro oběť kyberšikany

- **Zachovat klid** – nereagovat ukvapeně.
- **Uchovat důkazy** – SMS, e-maily, zprávy z chatu, printscreeny.
- **Ukončit komunikaci s pachatelem** – nereagovat, nemstít se.
- **Blokovat pachatele** – zablokovat účet, číslo, obsah; kontaktovat poskytovatele služby.
- **Identifikovat pachatele** (pokud to není rizikové pro oběť).

- **Oznámit dospělým** – svěřit se rodičům, učiteli; vyhledat pomoc odborníků (PPP, Policie, SVP, psycholog).
- **Vyhledat odbornou pomoc** – specializované organizace, policie.
- **Trvat na řešení** – žádat školu a instituce o konečný verdikt a uzavření případu.

b) Postup školy při řešení kyberšikany

1. Podpora oběti

- Zajistit psychickou podporu a bezpečí oběti.
- Zamezit dalším útokům – **odstranit závadný obsah** (ve spolupráci s IT odborníkem či poskytovatelem služby).

2. Zajištění důkazů

- **Uchovat materiály** (screenshoty, uložené stránky, seznam svědků).
- V případě složitějších situací spolupracovat s odbornými institucemi (např. Policie ČR, projekty prevence).
- Chráníme svědky – z důkazů nesmí být patrné jejich identity.

3. Vyšetření incidentu

- Každý případ důkladně prověřit – místo, trvání, zapojení osob, dopad na oběť.
- Pokud škola nemá kapacitu, využít pomoc externích institucí.

4. Informování rodičů

- Rodiče oběti i agresora vždy informovat o průběhu a dalším postupu.
- Vysvětlit, zda případ spadá do kompetence školy či nikoli.
- Seznámit rodiče s právními možnostmi (např. občanskoprávní postupy).

5. Konzultace s institucemi

- Podle potřeby konzultovat řešení se zřizovatelem, OSPOD, policií, PPP, případně ČŠI.
- Spolupracovat při určování trestů a opatření.

6. Konečný verdikt

- Po ukončení případu požadovat jasné stanovisko všech zapojených institucí a rodičů.

7. Odpovídající opatření

- Postupovat v souladu se školním řádem, krizovým plánem a MPP.
- Využít opatření známá z řešení tradiční šikany.
- U méně závažných forem preferovat výchovná a preventivní řešení (materiály, přednášky, osvětové akce).

8. Preventivní opatření

- Posilovat dobré vztahy mezi žáky.

- Organizovat projektové dny a vzdělávací akce.
- Zařazovat preventivní aktivity do výuky (např. hraní rolí, modelové situace).

b) Postup řešení kyberšikany z pohledu rodiče

- Poskytnout dítěti podporu a pocit bezpečí.
- Vyšetřit situaci – zjistit, co se stalo a kdo byl zapojen.
- **Neřešit situaci zákazem technologií (neúčinné).** Nastavit pravidla užívání IT nástrojů = účinné.
- Kontaktovat školu, odborné instituce, případně přímo rodiče agresora.
- V závažných případech se obrátit na policii.
- Pokud je dítě pachatelem, důsledně vyvodit tresty a motivovat k pozitivní změně chování.
- Spolupracovat se školou i po skončení případu. V případě nečinnosti školy zvážit přestup na jinou.

Specifika řešení šikany/kyberšikany mimo školu

Omezení školy

- Škola **nemůže udělovat kázeňské tresty ani snížené známky z chování** za činnost, která se nestala během vyučování ani v rámci školních akcí, kde škola vykonává dohled.

Přesto má škola postupovat následovně:

1. **Zmapovat situaci** – zjistit, kterých tříd se případ týká, provést v nich sociometrii (odborníkem) a dále postupovat dle krizového plánu školy.
2. **Spolupracovat s rodiči oběti** – pokud závažnější kyberšikana naplňuje skutkovou podstatu trestného činu, doporučit rodičům obrátit se na Policii ČR nebo popř. podat žalobu k soudu a kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí.
3. **Nasměrovat rodiče na odborné instituce** – Linka bezpečí, Dětské krizové centrum, PPP aj.
5. **Informovat žáky** – se souhlasem rodičů nezletilého žáka informovat zasažené žáky o tom, jak škola případ řeší a proč jej nemůže trestat. Je důležité, aby děti věděly, že se věc předala kompetentním orgánům a že za nepřiměřené chování přijde trest.

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Škola má vytvořený krizový plán a je součástí příloh tohoto dokumentu.

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

1. Cíle krizového plánu

- Zajistit rychlé, jednotné a účinné řešení krizových situací.
- Ochrana zdraví a bezpečí žáků i zaměstnanců školy.
- Minimalizace následků mimořádných událostí.
- Informovanost rodičů a spolupráce s odbornými institucemi.

2. Oblasti, na které se krizový plán vztahuje

- Šikana a kyberšikana.
- Násilí, agrese, sebepoškozování, sebevražedné jednání.
- Užívání alkoholu, tabáku a jiných návykových látek.
- Ohrožení života a zdraví (úraz, náhlé zhoršení zdravotního stavu, evakuace školy).
- Podezření na zanedbávání nebo týrání dítěte.

3. Postup řešení krizových situací

1. **Okamžité zajištění bezpečí** – oddělení agresora, přivolání pomoci, první pomoc.
2. **Informování vedení školy** – neprodleně ředitele nebo zástupkyni.
3. **Zajištění základní dokumentace** – stručný písemný záznam, svědci, čas, okolnosti.
4. **Oznámení rodičům** – co nejdříve, jasné a věcné informace.
5. **Spolupráce s odborníky** – školní metodik prevence, výchovný poradce.
6. **Kontaktování institucí** (dle závažnosti): PPP, OSPOD, Policie ČR, krizová centra.
7. **Opatření a následná péče** – práce s třídou, individuální pomoc dítěti, preventivní opatření.

4. Odpovědné osoby

- **Ředitel školy** – koordinace řešení, kontakt s institucemi.
- **Zástupce ředitele** – organizace opatření během nepřítomnosti ředitele.
- **Školní metodik prevence** – prevence rizikového chování, metodická pomoc.
- **Výchovný poradce** – řešení výchovných problémů, komunikace s rodiči.
- **Třídní učitel** – první kontakt s dítětem, vedení záznamů, informování rodičů.

5. Komunikace a dokumentace

- Každá krizová událost se **písemně zaznamenává** (datum, místo, osoby, postup řešení).
- Dokumentace se ukládá u vedení školy.

- Rodiče mají právo být informováni o všech závažných opatřeních.

6. Prevence a vzdělávání

- Pravidelné proškolení pedagogů v krizovém postupu.
- Preventivní programy pro žáky (šikana, návykové látky, bezpečné chování).
- Otevřená komunikace mezi školou a rodiči.

RIZIKOVÁ MÍSTA ŠKOLY

Za riziková místa školy se dají považovat prostory šaten, relaxační zóny na chodbách, spojovací chodba mezi starou částí budovy školy a šatnami. Láká žáky k běhu a pohybovým aktivitám. Rizikovým místem je i WC, není pod stálým pedagogickým dozorem, vyučující prostor průběžně monitorují a snaží se při potencionálním nebezpečí včas zasáhnout. Vedení školy zajišťuje pomocí pověřených pedagogických pracovníků nepřetržitý dohled nad žáky školy od příchodu až po odchodu ze školy.

EVALUACE A KONTROLA ÚČINNOSTI MPP

- Každoroční vyhodnocení realizovaných aktivit (zápisy, plány, zprávy).
- Zpětná vazba od žáků (dotazníky, rozhovory).
- Zpětná vazba od rodičů a pedagogů.
- Revize programu na základě výsledků a nových potřeb.

ZÁVĚR

Minimální preventivní program představuje systematický a dlouhodobý proces, jehož cílem je chránit žáky před rizikovým chováním, posilovat jejich pozitivní životní návyky a vytvářet bezpečné klima ve škole. Díky úzké spolupráci pedagogů, rodičů a odborných institucí může škola pružně reagovat na nové výzvy, zejména v oblasti sociálních sítí, a poskytovat dětem podporu, kterou potřebují k zdravému a bezpečnému vývoji.

Závěrečná ustanovení

Tento Minimální preventivní program byl projednán na pedagogické radě dne 28. 8.2025.
Tento Minimální preventivní program nabývá platnosti 28. 8. 2025 a účinnosti dne 1.9.2025.

Vypracovala: Mgr. Michaela Šrubařová, ŠMP

Mgr. Elena Kolarovská, ředitelka

Přílohy:

1. Prevence a řešení šikany a kyberšikany

Oblast	Obsah	Příklady / Postupy
Charakteristika šikany	Opakované ubližování, nerovnováha sil, bezmoc oběti	Přímá šikana (fyzické a slovní útoky), nepřímá šikana (izolace, pomluvy), kyberšikana (útoky přes ICT)
Práva žáků	Svobodně vyjadřovat názor, být chráněn před násilím, požádat o pomoc	Obracet se na třídního učitele, metodika prevence; nikdo nesmí druhému ubližovat
Povinnosti žáků	Respektovat pravidla školy, chovat se bezpečně	Dodržovat pravidla používání ICT, internetu a mobilů; respekt k ostatním
Postihy	Porušení povinností je vážný přestupek proti školnímu řádu	Napomenutí, důtka, snížení známky z chování, kázeňská opatření dle klasifikačního řádu
Postoj školy k šikaně	Nulová tolerance	Všechny projevy šikany jsou zakázány, považovány za vážný přestupek
Podmínky ochrany žáků	Ochrana před rizikovým chováním, diskriminací, násilím	Každý případ řešen dle programu proti šikaně; svolání výchovné komise; informování rodičů
Postupy školy při řešení	Okamžitá reakce a vyšetření situace	Zajištění bezpečí oběti, rozhovory se svědky, informování rodičů, spolupráce s odborníky (PPP, OSPOD, Policie ČR)
Nápravná opatření	Výchovná a kázeňská opatření, podpora oběti	IVP, přestup do jiné třídy/školy, doporučení odborné péče
Specifické formy šikany	Šikana učitele žáky, kyberšikana	Podpora pedagoga, jasná pravidla chování; vzdělávání o bezpečnosti na internetu
Role rodičů	Aktivní spolupráce se školou	Komunikace se školou, podpora dítěte, přijetí opatření, vyhledání odborné pomoci
Závěr	Bezpečné klima školy jako priorita	Spolupráce žáků, pedagogů, rodičů a institucí

2. Postup řešení šikany

Postup řešení šikany – 1. stupeň ZŠ			
Krok	Popis činnosti	Zodpovědná osoba	Časový rámec
1. Zjištění podezření	Učitel zaznamená signály šikany (změna chování žáka, stížnosti rodičů, svědectví spolužáků).	Třídní učitel, vyučující	Ihned
2. Ověření situace	Diskrétní rozhovor s obětí a svědky. Zapisuje se stručný záznam.	Třídní učitel, školní metodik prevence	Do 24 hodin
3. Informování vedení školy	Předání informací řediteli a metodikovi prevence.	Třídní učitel	Neprodleně
4. Rozhovor s agresorem	Odděleně od oběti, bez svědků. Zapisuje se průběh a reakce.	Metodik prevence, výchovný poradce	Do 2 dnů
5. Společné řešení v pedagogickém týmu	Domluva na dalším postupu – individuální práce s obětí i agresorem, zapojení školního psychologa (pokud je).	Vedení školy, metodik prevence, učitelé	Do 3 dnů
6. Informování rodičů	Samostatná schůzka s rodiči oběti i agresora, sdělení opatření a doporučení (možnost kontaktovat PPP, SPC).	Třídní učitel + vedení školy	Do 1 týdne
7. Opatření ve třídě	Práce se třídou – rozhovory, preventivní program, dohled, skupinové aktivity posilující klima.	Třídní učitel, metodik prevence, externí organizace	Průběžně
8. Sankce a náprava	Uložení výchovných opatření (důtka, snížená známka z chování), práce s agresorem (individuální plán).	Vedení školy	Podle závažnosti
9. Dlouhodobé sledování	Kontrola situace, rozhovory s obětí i třídou, pravidelné hodnocení účinnosti opatření.	Třídní učitel, metodik prevence	1–3 měsíce, dle potřeby
10. Spolupráce s externími institucemi	V případě závažných forem šikany kontaktovat OSPOD, PPP, policii ČR.	Ředitel školy	Ihned, dle potřeby

3. Krizový plán školy – přehled podle situací

1. Podezření na šikanu

Postup:

- Zajistit bezpečí oběti
- Oddělit agresora
- Informovat vedení školy
- Zapsat událost
- Kontaktovat rodiče
- Podle závažnosti přivolat odborníky

Zodpovědná osoba: třídní učitel, metodik prevence, ředitel

Kontakt: Policie ČR, OSPOD, PPP

2. Podezření na kyberšikanu

Postup:

- Zajistit bezpečí oběti
- Zajistit důkazy
- Odstranit závadný obsah
- Zapsat událost
- Informovat vedení školy
- Kontaktovat rodiče
- Podle závažnosti přivolat odborníky

Zodpovědná osoba: třídní učitel, metodik prevence, ředitel

Kontakt: Policie ČR, OSPOD, PPP

3. Agresivní chování / násilí

Postup:

- Zajistit bezpečí žáků
- Přivolat pomoc
- Oddělit agresora
- Informovat vedení školy

Zodpovědná osoba: učitel, školnice, vedení školy

Kontakt: Policie ČR

4. Sebepoškozování / sebevražedné myšlenky

Postup:

- Okamžitě informovat vedení

- **Nenechat dítě samotné**
- Kontaktovat rodiče
- Doporučit odbornou pomoc

Zodpovědná osoba: třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, ředitel

Kontakt: krizová linka, PPP, OSPOD

5. Užívání návykových látek (alkohol, drogy)

Postup:

- Odebrat látku
- Informovat vedení školy
- Zapsat událost
- Kontaktovat rodiče
- Podle závažnosti Policie ČR

Zodpovědná osoba: učitel, metodik prevence, ředitel

Kontakt: Policie ČR, OSPOD

6. Závažný úraz / ohrožení života

Postup:

- Poskytnout první pomoc
- Přivolat ZZS
- Informovat vedení a rodiče
- Zapsat událost

Zodpovědná osoba: všichni pedagogové, školní zdravotník, ředitel

Kontakt: Záchranná služba 155

7. Podezření na týrání / zanedbávání dítěte

Postup:

- Informovat vedení školy
- Zapsat podezření
- Kontaktovat OSPOD
- Informovat rodiče dle pokynů OSPOD

Zodpovědná osoba: třídní učitel, ředitel

Kontakt: OSPOD, Policie ČR

Nejlepší je ta pomoc, která je nejbližší a může být nejrychlejší.

4. Kontakty

OSPOD Bílovec	<u>Radka Banarová, DiS.</u> kurátor pro děti a mládež tel.: <u>556 312 188</u>
Policie ČR	<u>158</u>
PPP Nový Jičín	<u>PhDr. Pavel Letý</u> , metodik prevence, psycholog tel.: <u>556 741 140</u>
SVP Nový Jičín	<u>730 895 977</u> – objednávání klientů <u>Mgr. Zuzana Stanovská</u> , speciální pedagog, tel.: <u>778 712 410</u>

Psychologové PPP Nový Jičín:

PSYCHOLOGOVÉ

Celé jméno	Telefon	E-mail
Mgr. Novák Jiří	+420 556 771 144	reditel@pppnj.cz
Mgr. Bílek Pavel	+420 556 879 635	p.bilek@pppnj.cz
Mgr. Klanicová Veronika (roz. Chmelová)	+420 556 771 146	v.klanicova@pppnj.cz
Mgr. Balcar Dalibor	+420 556 771 149	d.balcar@pppnj.cz
Mgr. Mikulaščíková Andrea	+420 556 771 144	a.mikulastikova@pppnj.cz
Mgr. Hana Sokolová	+420 556 771 143	h.sokolova@pppnj.cz
PhDr. Letý Pavel	+420 556 771 140	ompa@pppnj.cz

Další užitečné kontakty:

E-Bezpečí (www.e-bezpeci.cz) – projekt zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu (kyberšikana, kybergrooming, sexting, kyberstalking, sociální sítě, sociální inženýrství apod.).

Poradna E-Bezpečí (www.napisnam.cz) – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, jen za letošní rok řešila přes 100 případů kyberšikany, stalkingu, sextingu apod.

Projekt E-Nebezpečí pro učitele (www.e-nebezpeci.cz) – obsahuje řadu prezentací pro učitele.

Centrum prevence rizikové virtuální komunikace PdF UPOL (<http://prvok.upol.cz>) – centrum

realizující řadu projektů zaměřených na rizikové chování na internetu. Centrum realizuje výzkumy zaměřené na rizikové chování spojené s internetem a mobilními telefony. V sekci „Výzkum“ jsou pravidelně zveřejňovány výsledky jednotlivých výzkumů.

Projekt Seznam se bezpečně (www.seznamsebezpecne.cz) – projekt zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu. Na stránkách je zřízen formulář pro dotazy týkající se nejrůznějších problémů spojených s on-line prostředím.

Linka bezpečí (www.linkabezpeci.cz) – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování apod.

Bezpečně on-line (www.bezpecne-online.cz) – stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany.

Dětské krizové centrum (www.ditekrize.cz) – poradenství, pomoc v krizi.

Úřad pro ochranu osobních údajů (www.uoou.cz) – institut zaměřený na ochranu osobních údajů, poradenství apod.

Minimalizace šikany MÍŠ (www.minimalizacesikany.cz) – praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet.

Poradna MÍŠ (www.minimalizacesikany.cz/poradna) – poradna zaměřená na problémy týkající se šikany a kyberšikany.

Projekt NNTB “Nenech to být” (www.nntb.cz) – internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR.

Projekt Nebud’ obět’! (www.nebudobet.cz) – projekt zaměřený na rizika internetu a komunikačních technologií.

Projekt Internetem Bezpečně (www.internetembezpecne.cz) – formou různorodých vzdělávacích aktivit klade za cíl zvýšit povědomí uživatelů o rizicích v internetovém prostředí.

Společenství proti šikaně (www.sikana.org) – stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně obsahují aktuality z oblasti šikany, související odkazy apod.

Projekt Saferinternet.cz (www.saferinternet.cz) – projekt zaměřený na rizika internetu a komunikačních technologií.